

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku

CZĘŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa prawna i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie (dalej: SKO) stanowi ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 1659) oraz rozporządzenia wydane na podstawie delegacji ustawowej.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016r. Poz. 23; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z p.zm.; dalej jako – OP). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz.1925): **miasto stołeczne Warszawę oraz powiaty: grodziski, legionowski, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, sochaczewski, warszawski zachodni, wołomiński i żyrardowski wraz z gminami objętymi tym obszarem.**

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

1.2.1. Kolegium składa się z 101 członków: 46 etatowych i 55 pozaetatowych.

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	
43	3	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze:	wyższe administracyjne :	wyższe inne :
47	5	3

Wśród członków Kolegium jest 50 radców prawnych.

1.2.2. Biuro Kolegium składa się z 39 osób.

Dwadzieścia osób legitymuje się wykształceniem wyższym, pozostali średnim. Struktura zatrudnienia w 2016 r. wyglądała następująco: kierownik biura plus kadry – 2 osoby, księgowość – 3 osoby, kancelaria - 5 osób, sekretariaty wydziałowe - 25 osób, archiwum – 1 osoba, obsługa techniczna - 3 osoby.

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie zajmuje trzypiętrowy budynek położony przy ul. Kieleckiej 44 w Warszawie.

Lokal ten, w związku ze stałym wzrostem liczby spraw, a, co za tym idzie ze zwiększonym zatrudnieniem oraz rozrostem sekretariatów i archiwów, staje się zbyt ciasny. Rozpoczęły się więc rozmowy i poszukiwanie większego lokalu na siedzibę Kolegium.

Wyposażenie Kolegium w meble i urządzenia techniczne oraz sprzęt biurowy i elektroniczny jest zadowalające. W roku sprawozdawczym 2016 wymieniono kolejną partię komputerów i zakupiono jedną kserokopiarkę w zamian za dwie zużyte. Uzupełniono część brakujących mebli w pokojach biurowych oraz stworzono stanowiska pracy dla nowo zatrudnionych pracowników. Wymieniono meble w archiwum, aby stworzyć dodatkowe miejsce na te czki zakończonych spraw, co jednak tylko w niewielkim stopniu rozwiązało sprawę braku miejsca na składowanie i archiwizację dokumentów.

Zostało także zakupione urządzenie wielofunkcyjne HP LaserJet do drukowania map, niezbędne do dokumentacji niektórych postępowań, zwłaszcza opartych na materiałach zdigitalizowanych.

Wymieniono uszkodzony rejestrator i klimatyzator w serwerowni, zakupiono nowe urządzenie i oprogramowanie do tworzenia kopii bezpieczeństwa danych z bazy Kolegium. Zakupiono również program Asystent w celu zautomatyzowania i usprawnienia niektórych prac biurowych.

W roku sprawozdawczym 2016 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie nabyło samochód Mitsubishi w ramach wymiany starego, jedenastoletniego auta służbowego.

CZEŚĆ II

WPLYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją- 51 210
w tym spraw:

1.1 pozostałych w ewidencji z roku poprzedzającego okres
objęty informacją ⁱ-

24567

1.2.wpływ spraw w roku objętym informacją -

26 643

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacjąⁱⁱ :

2.1.Liczba spraw administracyjnych - ogółem

15 632

Lp.	Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	2670
2.	działalność gospodarcza	177
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	1129
4.	pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne	4018
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne	3075
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	626
7.	prawo wodne	78
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	157
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	74
10.	prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy	1724
11.	prawo górnicze i geologiczne	0
12.	egzekucja administracyjna	210
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa	1694

2.2.Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. --
 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Z 2012 r. poz. 270
 – dalej jako Ppsa)/ⁱⁱⁱ - 4518

2.3.Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste - 6 493

2.4 Liczba postanowień sygnalizacyjnych - 0

CZĘŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 20 111

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw		
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji / ^{iv} , w tym : <table border="1" data-bbox="217 949 1193 1077"> <tr> <td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej /^v</td> <td>237</td> </tr> </table> - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / ^v	237	8940
akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / ^v	237			
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji / ^{vi} - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	2070		
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym : <table border="1" data-bbox="217 1406 1193 1458"> <tr> <td>uznające zażalenia za uzasadnione</td> <td>101</td> </tr> </table>	uznające zażalenia za uzasadnione	101	354
uznające zażalenia za uzasadnione	101			
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. 2012 poz. 270)	4533		
5.	pozostałe / ^{vii}	4214		

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

L p.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art.233 § 1 pkt 1 Op) / ^{viii}	4590
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) / ⁷	885
3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) / ⁷	2324
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) / ⁷	248
5.	pozostałe odwoławcze	893

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

L p.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) / ^{ix}	16
2.	decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa oraz art. 242 § 3 Op) / ⁸	27
3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 61a Kpa oraz art. 249 § 3 Op) / ⁸	115
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) / ⁸	340
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op) / ⁸	166
6.	decyzje odmawiające uchylecia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	7
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania(art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	17
8.	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	52
9.	pozostałe	1330

1.3 Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją^x - 8 334

CZĘŚĆ IV

ZALATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem -	11 355
w tym ugody -	6
1. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO -	2 588
2. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO (z roku 2015 i lat poprzednich) ⁹ -	11 410

2. CZĘŚĆ V

SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. 2012 poz. 270 – dalej jako Ppsa) :

1. Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem -	4 533
w tym :	
1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	1774
• wskaźnik „zaskarżalności” ^{/xi} -	11,3%
1.2. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	1321
1.3. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem -	15
1.4. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie , ogółem -	27
1.5. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem ^{xii} -	1396

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją :

1. Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem -
1 487

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd	792
	w tym :	
	uwzględnienie skargi	173
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd	48
	w tym :	
	uznające skargi za uzasadnione	13

W tej liczbie mieszczą się 358 orzeczenia, które Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał w sprawach Przemysława S. W sprawach 14 oddalono skargę, reszta to postanowienia formalne.

Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – według rodzaju spraw:

• **Podatki i opłaty lokalne:**

Jednym z istotnych zagadnień podejmowanych w praktyce orzeczniczej Kolegium w zakresie podatków lokalnych była kwestia opodatkowania powierzchni garaży wielostanowiskowych z punktu widzenia ich wysokości. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych powierzchnię pomieszczeń lub ich części oraz część kondygnacji o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zalicza się do powierzchni użytkowej budynku w 50%, a jeżeli wysokość jest mniejsza niż 1,40 m, powierzchnię tę pomija się. Posługując się utrwaloną regułą, że podstawę wymiaru podatków i świadczeń stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, SKO w Warszawie stanęło na stanowisku, że powierzchnia garażu ujęta w ewidencji gruntów i budynków (kartotece lokalu) uwzględnia wszystkie powierzchnie poniżej 2,20 m, które na użytek ewidencji są ustalane pod względem prawnym identycznie jak

w powołanym art. 4 ust 2 ustawy podatkowej. I dla wysokości garażu nie mają znaczenia jakiegokolwiek urządzenia infrastruktury techniczno-sanitarnej rozprowadzone pod sufitem garażu. Jednakże Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 20 lipca 2016 r. (II FSK 1738/14), oddalając skargę kasacyjną Kolegium, wskazał, że organy podatkowe w toku postępowania winny ustalić, czy wyżej opisane urządzenia infrastruktury mają charakter konstrukcyjny, to jest, czy poprzez ewentualne włączenie w konstrukcję pomieszczenia mają wpływ na jego nieincydentalną wysokość. Choć jest to wyrok jednostkowy, z którym Kolegium co do zasady nie zgadza się, zaczyna znajdować zastosowanie w orzecznictwie WSA w Warszawie. Wszystkie wyroki sądu pierwszej instancji są w tej materii nieprawomocne i zostały zaskarżone do NSA.

- **Ordynacja podatkowa**

Istotnym zagadnieniem orzecznictwem, jakie przyszło rozstrzygnąć Kolegium, była kwestia oprocentowania nadpłaty podatku od nieruchomości. Dotyczyło ono przypadków, w których decyzja organu pierwszej instancji w przedmiocie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w tym podatku była przez Kolegium uchylona, zaś postępowanie umorzone wskutek przedawnienia zobowiązania podatkowego i w wykonaniu tej decyzji organ podatkowy stopnia podstawowego stwierdzał nadpłatę podatku, który to podatek był następnie zwracany w terminie wynikającym z art. 77 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Spór dotyczył tego, czy od tak stwierdzonej nadpłaty jest należne oprocentowanie. Choć kwestia ta jest niejednolicie pojmowana w judykaturze, SKO w Warszawie stanęło na stanowisku, że oprocentowanie nie należy się w sytuacji, gdy nadpłata została zwrócona przez organ podatkowy pierwszej instancji w terminie 30 dni od dnia wydania kasacyjnej decyzji Kolegium i decyzja ta została zapadła jako efekt uchwały całej Izby Finansowej Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29.09.2014 r. (II FPS 4/13) dotyczącej problematyki przedawnienia zobowiązania podatkowego. W takim stanie faktycznym nie można uznać, że organy podatkowe przyczyniły się do powstania nadpłaty. Przesłanki dotyczące oprocentowania nadpłaty podatku sformułowane w art. 78 § 3 pkt 1 i pkt 2 Ordynacji podatkowej nie mają bowiem żadnego związku z przewlekłością postępowania podatkowego. Przesłanki te są związane z wadami decyzji podatkowej, z której wynikała nadpłata, a nie z czasem trwania postępowania w tym przedmiocie. Zatem za przesłankę taką nie można też uznać upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, bowiem okoliczność ta wynika z przepisów prawa podatkowego i jest niezależna od organów.

- **Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne:**

Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci,

Nowa ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci stwarza liczne problemy orzecznicze; poczynając od sposobu ustalania „okresu zasiłkowego” – art.

18 ust. 1 brzmi: „Prawo do świadczenia wychowawczego ustalone jest na okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego” oraz art. 48 ust. 1 *Pierwszy okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, rozpoczyna się z dniem wejścia w życie ustawy i kończy się dnia 30 września 2017 r.*”. Przepisy te pociągają bowiem za sobą sposób liczenia tzw. dochodu uzyskanego (art. 7 ust. 2 i ust. 3). Kwestia ta ma dwa aspekty – po pierwsze, który rok jest rokiem kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, a po drugie sam matematyczny sposób liczenia dochodu uzyskanego. Kolegium w tej ostatniej kwestii podzieliła stanowisko sądów administracyjnych, które podkreślają, że w przepisach mowa jest o dochodzie rodziny, jako sumie dochodów członków rodziny, zatem dochód uzyskany należy dodać do dochodu członka rodziny, który dochód uzyskał, a nie do średniego dochodu miesięcznego na osobę w rodzinie.

Ogromny problem stanowi sposób ustalania składu rodziny. Ustawa pod pojęciem rodziny operuje sformułowaniem dzieci **zamieszkujących wspólnie** z rodzicami (rodzicem) i pozostających na ich utrzymaniu. Mówi także, że w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych lub żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, dziecko zalicza się jednocześnie do członków rodzin obojga rodziców. Interpretacja pojęcia „opieka naprzemienna” sprawia trudności już choćby dlatego, że Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy nie zna takiego pojęcia (mowa jest tylko o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie – art. 58 i 107 krio). Z kolei Kodeks postępowania cywilnego w artykułach 598²² i 756² § 2 pisze o mieszkaniu z każdym z rodziców w powtarzających się okresach. Wydział przyjął zasadę, że z opieką naprzemienną mamy do czynienia wtedy, gdy taki sposób sprawowania władzy rodzicielskiej wynika z orzeczenia sądu lub umowy między rodzicami, przy czym umowa taka powinna być zatwierdzona przez sąd. W pozostałych przypadkach uznajemy, że dziecko zamieszkuje z tym rodzicem, który wymieniony jest w wyroku sądu. Orzecznictwo w tych sprawach dopiero się kształtuje; niestety dają się zauważyć w nim pewne rozbieżności.

Pomoc społeczna

Największy problem w sprawach pomocy społecznej nadal stanowiły wnioski i skargi Pana Przemysława S. Zarejestrowano ich ponad 3500, w tym np. ponad 1100 wniosków o ukaranie Kolegium grzywną oraz ok. 1200 skarg na bezczynność Kolegium – zwykle w przekazaniu do Sądu którejs z poprzednio złożonych skarg lub wniosków. Jak wynika z repertoriów Kolegium, w 2016 roku w sprawach P. Przemysława S. Wojewódzki Sąd Administracyjny wydał 358 prawomocnych orzeczeń, zaś Naczelny Sąd Administracyjny 508.

Ponadto Wydział nadal bada i ocenia liczne i zwykle bezzasadne skargi na bezczynność i niewłaściwe postępowanie organów obu instancji, składane przez Panią Teresę G. Takich spraw (oprócz spraw w trybie odwoławczym dotyczących tej Pani) było około 100.

Obie te osoby stały się bohaterami publikacji prasowych, w tym ogólnopolskiego tygodnika *Polityka*, a działalność Pana Przemysława S. została oceniona w orzeczeniach sądów administracyjnych jako nadużywanie prawa.

Niezależnie od tej oceny, organ administracji nie ma wystarczających narzędzi proceduralnych, aby nadużywaniu takiemu zapobiec.

Świadczenia rodzinne

Nadal istnieją, a nawet pogłębiają się problemy związane z rozbieżnością pomiędzy dosłownym brzmieniem przepisu definiującego osobę samotnie wychowującą dziecko (art. 3 pkt 17a) a orzecznictwem sądów administracyjnych – patrz: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 lipca 2016 r. I OSK 2822/14: *„Dla oceny spełnienia warunków niezbędnych dla uzyskania dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka, nie ma znaczenia, że matka ubiegająca się o dodatek do zasiłku rodzinnego pozostaje w nowym związku małżeńskim, z którego również posiada inne dzieci, jakie wychowują się wspólnie z dziećmi uprawnionymi do zaliczki. W takiej sytuacji rodzic może być bowiem uznawany wobec jednego dziecka za rodzica samotnie je wychowującego, a wobec dziecka wychowywanego wspólnie z biologicznym rodzicem już za osobę wychowującą dziecko w rodzinie.*

Kolegium przyznaje dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowym. Zawsze przyznajemy rodzicowi dziecka, którego drugi rodzic nie żyje, bez względu na to, czy osoba ta z partnerem z drugiego związku ma, czy nie ma dziecka. Problem powstaje, jeżeli żyjący rodzic wyjdzie za mąż lub ożeni się – przepis bowiem wyraźnie mówi o osobie stanu wolnego. W takich sprawach składy decydują indywidualnie.

Kolegium wydaje też decyzje merytoryczne w sprawach dotyczących dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. Orzecznictwo sądowe jest jednolite, ale organy I instancji nie stosują się do niego i w przypadku korzystania z urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu przyznają jeden dodatek, twierdząc, że w związku z urodzeniem więcej niż jednego dziecka świadczenie to przyznawane jest na dłuższy okres. Kolegium wydaje więc decyzje na podstawie art. 138 § 1 pkt 2. Kolegium powołuje się na uchwałę 7 sędziów NSA z dnia 26 czerwca 2014 r. I OPS 15/13 *Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), w przypadku korzystania z urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, przysługuje do zasiłku rodzinnego na każde z tych dzieci.*

Świadczenie rodzicielskie – tutaj znaczniejszy problem stanowił tylko art. 27 ust. 4 ustawy, dotyczący zbiegu uprawnień; orzecznictwo sądowe rozwiązało wątpliwości w tej kwestii. .

Dodatki mieszkaniowe

W sprawach dodatków mieszkaniowych organy także nadal nie stosują się do Uchwały NSA I OPS 8/09 dotyczącej traktowania dodatku pielęgnacyjnego i zasiłku pielęgnacyjnego jako świadczenia, którego nie wlicza się do dochodu ustalanego dla potrzeb ewentualnego przyznania dodatku. W takich sprawach Kolegium przyznaje dodatki mieszkaniowe, ustalając wysokość dochodu zgodnie z treścią Uchwały.

Gospodarka nieruchomościami: (bez opłat za wieczyste użytkowanie)

Problem, czy właściciele lokali mieszkalnych w budynkach, stojących na gruntach, których część zostaje oddana w użytkowanie wieczyste byłym właścicielom, są stroną postępowania **ustanawiającego** użytkowanie wieczyste nie został definitywnie rozstrzygnięty, ale w wyroku z 20 września 2016 r. I OSK 2812/15 Naczelny Sąd Administracyjny, powołując się na inne wyroki, I OSK 2724/14 I OSK 264/08 i I OSK 508/14, Sąd napisał: (...) *Nie może bowiem ująć uwadze, że sprawa, mimo dokonanego przez organ jej podziału, nadal dotyczy prawa użytkowania wieczystego jednej i tej samej nieruchomości, co do której prawo użytkowania wieczystego przysługuje także skarżącym. (...) brak jest dostatecznego uzasadnienia dla zaakceptowania stanowiska, iż w postępowaniu dotyczącym stanu prawnego określonej nieruchomości mogłyby brać udział jedynie osoby, które roszczą sobie w stosunku do niej określone prawa, a z drugiej strony, nie mogłyby brać w nim udziału osoby, którym takie prawa już przysługują, choć na innej podstawie prawnej, gdyż pogląd taki byłby sprzeczny z konstytucyjnymi zasadami równości wobec prawa i równości w ochronie praw majątkowych (art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).*

Nie zmniejszyła się liczba składanych przez kancelarie prawnicze wniosków dotyczących wydawania zaświadczeń o toczących się przed Kolegium postępowaniach „reprzywatyzyjnych”. W zależności od tego, na jaki przepis powołuje się wnioskodawca, udzielana mu jest informacja, wydawane zaświadczenie lub postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia określonej treści. Wciąż największy problem stanowi uświadomienie renomowanym kancelariom prawniczym, że rozstrzygnięcie w takiej sprawie zależy głównie od prawidłowości sformułowania pytania. Miewamy zapytania o „reprzywatyzację” w Piasecznie, Pruszkowie i innych pozawarszawskich gminach jak również żądania „wydania zaświadczenia, czy...”.

W sprawach opłat adiacenckich naliczanych w związku ze wzrostem wartości nieruchomości wywołanej podziałem nieruchomości Sąd coraz częściej oddala skargi na decyzje Kolegium. Oznacza to, że orzecznictwo nasze w takich sprawach jest coraz lepsze.

• Prawo o ruchu drogowym

Znaczna liczba spraw w Kolegium dotyczyła kwestii kosztów związanych ze zwrotem kosztów i wynagrodzeniem dla podmiotów zajmujących się usuwaniem i przechowywaniem pojazdów odholowanych z dróg publicznych w trybie przepisów prawa o ruchu drogowym. W swoim orzecznictwie Kolegium konsekwentnie zwracało uwagę, że w kwestii kosztów związanych z usuwaniem i przechowywaniem pojazdów można wyróżnić dwa rodzaje stosunków: 1) pomiędzy organem administracji a właścicielem parkingu oraz 2) pomiędzy organem administracji a właścicielem pojazdu usuniętego z drogi publicznej. O ile zagadnienie związane z relacjami i rozliczeniami pomiędzy organem administracji a właścicielem pojazdu usuniętego z drogi publicznej reguluje art. 130a ust. 10h ustawy Prawo o ruchu drogowym, o tyle relacja pomiędzy organem administracji a podmiotem prowadzącym parking, w tym kwestia wzajemnych rozliczeń, powinna (co do zasady) wynikać z zawartej umowy. Z kolei, jeżeli takiej umowy było brak, w grę wchodziło ustalenie zwrotu kosztów i stosowanego wynagrodzenia na podstawie art. 102 § 2 ustawy o postępowaniu

egzekucyjnym w administracji. Przepis ten ma zastosowanie do stanów prawnych zaistniałych po 4 września 2010 r., jaki i wcześniejszych, o ile nastąpił przypadek pojazdu na rzecz powiatu. W sytuacji zaś, gdy przed 4 września 2010 r. samochód przeszedł na rzecz Skarbu Państwa, co zostało potwierdzone stosowną decyzją naczelnika urzędu skarbowego, to organem właściwym do wydania postanowienia na podstawie art. 102 § 2 ustawy egzekucyjnej w sprawie kosztów i wynagrodzenia dozorczy – przedsiębiorcy prowadzącego parking, na którym przechowywany był pojazd usunięty z drogi – jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego.

- **Ochrona środowiska, ochrona przyrody, odpady i inne problemy**

Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami, ustawa o opłacie produktowej, ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Na gruncie w/w ustaw powstały wątpliwości interpretacyjne dotyczące kwalifikacji butli gazowych stalowych i zaślepek na butle oraz folii termokurczliwej polipropylenowej jako opakowanie, a w konsekwencji istnieniu lub nie podstaw do naliczenia opłaty produktowej.

Ostatecznie Skład Orzekający zakwalifikował butle gazowe jako opakowanie w rozumieniu w/w ustaw w związku z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne

W sprawach zwrotu nadpłaty z tytułu opłat za czynności związane z udostępnianiem materiałów i informacji z zasobu geodezyjnego rozważano: charakter opłat geodezyjnych, podstawę ich wnoszenia, formę konkretyzacji obowiązku uiszczania opłat geodezyjnych, właściwość organu.

Ochrona przyrody

Liczne wnioski gmin o wyłączenie organu wykonawczego gminy (bądź o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego) w sprawach dotyczących wydania zezwolenia na usunięcie drzew rosnących na terenach o nieustalonym stanie prawnym, a które to tereny są we władaniu gmin.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach (Dz.U. z 2016 r., poz. 2249), nowelizujące m.in. przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.).

W związku z opisaną wyżej ustawą nowelizującą, daleko idącej zmianie uległy przepisy regulujące zasady i tryb postępowania w sprawach: wydawania zezwoleń na usunięcia drzewa, nakładania administracyjnych kar pieniężnych z tytułu: usunięcia drzew bez wymaganego zezwolenia, zniszczenia drzew lub krzewów; uszkodzenia drzew spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.

- **Skargi kasacyjne**

W roku 2016 do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie wpłynęło 1032 orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, w tym 342 wyroki merytorycznie rozpoznające skargi kasacyjne. Prawie połowę ogólnego wpływu (508 postanowień) stanowiły orzeczenia formalne, wydawane w sprawach wszczętych przez Pana Przemysława S. Niektóre z nich, choć co do zasady formalne, zawierały jednak istotne oceny, które pozwoliły utrwalić pogląd, że działania tej osoby są nadużyciem prawa.

Naczelnny Sąd Administracyjny rozpoznał 37 kasacji Kolegium, z czego 29 skarg oddalił, a 8 uwzględnił.

Strony postępowania wniosły również liczne skargi kasacyjne, Sąd rozpatrzył 305 skarg z czego 258 oddalił, a tylko 47 uwzględnił, co jest rezultatem bardzo korzystnym dla Kolegium.

Najwięcej skarg kasacyjnych sporządzonych zostało w sprawach z zakresu gospodarki gruntami, warunków zabudowy i zagospodarowania, podatków lokalnych, ochrony środowiska oraz dróg publicznych.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie wniosło w roku 2016 38 skarg kasacyjnych, które oczekują na rozpoznanie.

Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS)

W roku 2016 kontroli nie było.

Działalność pozaorzecznicza Kolegium

Członkowie, Prezes i Wiceprezes Kolegium wzięli udział w szkoleniach o następującej tematyce:

- *Wydatki strukturalne;*
- *Gospodarka kasowa;*
- *Ochrona danych osobowych;*
- *Doręczenie elektroniczne;*
- *Ordynacja podatkowa - zmiany w prawie podatkowym;*
- *System zarządzania bezpieczeństwem informacji;*
- *Warunki dopuszczające wydanie decyzji wynikające z art. 61 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym;*
- *Świadczenia rodzinne po zmianach;*
- *Program płatnik – nowa wersja;*
- *Wyłączenia organu administracji publicznej od załatwienia spraw;*
- *Podmiot postępowania w sprawie ustalenia opłaty planistycznej;*
- *Informatyka w administracji;*
- *Najnowsze technologie antywirusowe;*

- *Wybrane zagadnienia z zakresu ustawy o pomocy społecznej;*
- *Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony przyrody*
- *Rozszerzenie programu komputerowego Repertorium II;*
- *Reforma biuletynu informacji publicznej;*
- *Szkolenie pracowników biurowych z ochrony danych osobowych, wpisów komputerowych i przepisów;*
- *Reprywatyzacja gruntów warszawskich;*
- *Podatki i opłaty lokalne;*
- *Zmiany w ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych;*
- *Podatek dochodowy od osób fizycznych;*
- *Ochrona danych osobowych.*

Prezes i Wiceprezes Kolegium brali udział także w krajowych i regionalnych zgromadzeniach Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych.

Wykonanie budżetu w SKO-Warszawa za 2016 rok.

Budżet Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie zgodnie z ustawą budżetową na 2016 rok wynosił 11.372.000 zł.

W 2016 roku na wniosek Prezesa SKO decyzją Ministra Finansów zostały zwiększone środki na wydatki o kwotę 530.000 zł. Plan po zmianach na 31.12.2016 r. wynosił 11.902.000 zł.

Dodatkowe środki otrzymane z Ministerstwa Finansów zostały przeznaczone na pokrycie wynagrodzeń bezosobowych w szczególności wynagrodzeń pozaetatowych członków i wynagrodzeń z tytułu umów zleceń i o dzieło. Środki na ten cel zostały wykorzystane w wysokości 505.102 zł, co stanowi 95,30% w stosunku do przyznanej kwoty.

Wniosek do Ministerstwa Finansów o dodatkowe środki na wynagrodzenia bezosobowe został złożony na początku lipca 2016 r, w którym informowaliśmy o braku pokrycia na ten cel wskazując, że zaplanowana kwota na wynagrodzenia bezosobowe ujęta w ustawie budżetowej wystarczy na wydatki dla pozaetatowych członków tylko do sierpnia 2016 r.

Decyzję Ministra Finansów w sprawie zwiększenia budżetu Kolegium otrzymaliśmy dopiero w październiku 2016 r. Przy dużym zaangażowaniu i wzroście wydajności rozpatrywanych spraw przez członków pozaetatowych nie byliśmy w stanie wykorzystać w całości otrzymanych środków w tak krótkim okresie czasu.

Korzystając z uprawnień wynikających z ustawy o finansach publicznych Prezes Kolegium dokonał zmian w planie finansowym 2016 r, polegających na przeniesieniu planowanych wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w celu zabezpieczenia środków na wydatki wynikające z bieżących potrzeb, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki.

Wykonanie planu po zmianach w 2016 roku wynosi 11.834.724,12 co stanowi 99,43% w stosunku do planu. Różnica pomiędzy planem a wykonaniem budżetu wynosi 0,57%. Niewykorzystane środki zostały rozliczone z Ministerstwem Finansów.

PREZES
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Warszawie

Tomasz Podlejski

Warszawa, 13 marca 2017r.

-
- ⁱ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,
 - ⁱⁱ - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,
 - ⁱⁱⁱ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;
 - ^{iv} - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;
 - ^v - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;
 - ^{vi} - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;
 - ^{vii} - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt (art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);
 - ^{viii} - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op
 - ^{ix} - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op
 - ^x - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;
 - ^{xi} - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;

^{xii} - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszono postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

Informacje dodatkowe – ich zamieszczenie staje się obowiązkowe w egzemplarzu skierowanym do KR SKO w celu sporządzenia zbiorczej informacji rocznej

Informacje dodatkowe powinny zawierać :

2. Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – wg rodzaju spraw (wg układu z części II pkt 2. - Rodzaje spraw ujętych w ewidencji w roku objętym informacją);
3. Przyczyny zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz proponowane rozwiązania w tym zakresie, itp.;
4. Informację nt. skarg kasacyjnych – liczba uwzględnionych skarg złożonych przez Kolegium itd.
5. Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS) – wyniki, wystąpienia pokontrolne i ich wykonanie;
6. Omówienie wydanych przez prezesa SKO postanowień sygnalizacyjnych;
7. Działalność poza orzecznicza Kolegium – opiniowanie aktów prawnych, zgromadzenia krajowe i regionalne SKO, szkolenia, wydawnictwa, współpraca z innymi organami państwa i instytucjami;

-
8. Wskazanie nowych zadań;
 9. Wykonanie budżetu, zatrudnienie, płace i kwalifikacje osób zatrudnionych.